

Het Centrum voor Jeugd en Gezin op school

De rol van de jeugdverpleegkundige

Centrale driehoek

CJG Rijnmond heeft binnen het onderwijs een belangrijke en specifieke taak om invulling te geven aan zorg op school. Als professional vormt de jeugdverpleegkundige, samen met de schoolmaatschappelijk werker en de intern begeleider of zorgcoördinator de centrale driehoek voor afstemming over zorg aan jeugdigen. Deze drie schakels werken nauw samen, ieder met hun eigen rol, om de zorg op school vorm te geven en te stroomlijnen. Om meer inzicht te krijgen hoe de taken en verantwoordelijkheden binnen deze driehoek zijn verdeeld, en hoe samenwerking tussen deze drie professionals zo optimaal mogelijk kan verlopen, is met de infographic *Het Centrum voor Jeugd en Gezin op school* de rol van de jeugdverpleegkundige en daarmee de positie van de jeugdgezondheidszorg binnen de zorgstructuur op school zichtbaar gemaakt.

De jeugdverpleegkundige: een preventieve rol

Het accent van de rol en toegevoegde waarde van jeugdgezondheidszorg ligt op preventie. Zo signaleert de jeugdarts of de jeugdverpleegkundige vroegtijdig problemen en/of stoornissen op vaste contactmomenten. Zij doen zo nodig gericht onderzoek, vanuit de vraag van bijvoorbeeld de school. De jeugdverpleegkundige biedt daarnaast lichte preventieve ondersteuning om het kind te begeleiden en in de eigen kracht te versterken. Door kleine problemen snel op te lossen, kunnen grotere problemen later worden voorkomen.

Vier rollen

De jeugdverpleegkundige vervult vier rollen binnen de zorg op school:

1. Uitvoerder publieke zorg voor de jeugd

Alle jeugdigen van 0 tot 18 jaar komen periodiek of incidenteel in contact met de jeugdgezondheidszorg. Eventuele stoornissen in de ontwikkeling van een kind, zoals op het gebied van taal en spraak of op het gebied van psychosociaal, lichamelijk en cognitief gedrag, kunnen zodoende vroegtijdig worden gesignaleerd. Als deze van invloed kunnen zijn op het functioneren op school, bespreekt de jeugdverpleegkundige dit met de leerkracht, intern begeleider of de zorgcoördinator.

2. Vraagbaak

De jeugdverpleegkundige heeft veel kennis over gezondheid, leefstijl en opvoeden. Hij of zij kan desgewenst tijdens inloopspreekuren of themabijeenkomsten informatie geven aan ouders, jeugdigen en/of leerkrachten over bijvoorbeeld opvoeding, (infectie)ziekten, hygiëne, hoofdluisbeleid, psychosociale problemen en verzuim. Eventuele aandoeningen, ziekten of beperkingen worden in een bredere sociaal-medische context besproken, zoals de invloed op het eigen functioneren op school en de invloed hiervan op andere leerlingen en leerkrachten.

3. Samenwerkingspartner

De jeugdverpleegkundige neemt deel aan of initieert zorgoverleg op school. Met specifieke kennis over gezond en veilig opgroeien levert hij of zij een bijdrage aan de begeleiding en ondersteuning van leerlingen. De jeugdverpleegkundige heeft een sterk netwerk van (para)medische samenwerkingspartners, zoals ziekenhuizen, specialisten, huisartsen, logopedisten en fysiotherapeuten tot vrijwilligersorganisaties en kleinere wijkgebonden initiatieven. De jeugdverpleegkundige stemt zorg af met dit netwerk of met de jeugdarts of pedagoog uit het jeugdgezondheidszorgteam.

4. Adviseur

De jeugdverpleegkundige adviseert ook over collectieve preventiemaatregelen op het gebied van gezondheid. Deze adviezen gaan bijvoorbeeld over voeding, overgewicht, hygiëne, diabetes, hoofdluisbeleid, seksueel gedrag, bewegen, gezonde leefstijl, infectieziekten, veiligheid, opvoeding, depressie, pesten en middelengebruik. Dit kunnen voorlichtingsprogramma's, preventieve programma's of interventies zijn.

Aanvullende waarde

Binnen de zorgstructuur van het onderwijs heeft de jeugdverpleegkundige kortom een aanvullende waarde op de rol van de schoolmaatschappelijk werker. Het verschil is dat de jeugdverpleegkundige geen hulpverlener is, maar handelt vanuit preventief oogpunt en vroegtijdig passende, lichte ondersteuning kan bieden. Als onderdeel van jeugdgezondheidszorg heeft de jeugdverpleegkundige de beschikking over de medische voorgeschiedenis van een leerling. Hij of zij komt van buiten de school en heeft daardoor een aanvullend netwerk op die van de schoolmaatschappelijk werker.